

Ανοικτή δημόσια διαβούλευση για την ενδιάμεση αξιολόγηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ)

Ιστορικό του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ)

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠ) είναι ένα ευρωπαϊκό χρηματοδοτικό μέσο του οποίου στόχος είναι να βοηθήσει τους εργαζομένους που έχασαν τη δουλειά τους εξαιτίας των δυσμενών συνεπειών της παγκοσμιοποίησης και της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης. Το ΕΤΠ παρέχει χρηματοδότηση για μέτρα ώστε να βοηθήσει τους απολυμένους εργαζομένους να βρουν νέες θέσεις εργασίας το συντομότερο δυνατόν.

Ο όρος «παγκοσμιοποίηση» αφορά σημαντικές αλλαγές στη μορφή του παγκόσμιου εμπορίου οι οποίες επηρεάζουν την απασχόληση για τους εξής λόγους:

- Σημαντική αύξηση των εισαγωγών αγαθών και/ή υπηρεσιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση από χώρες και περιοχές που είναι σε θέση να παράγουν αγαθά και υπηρεσίες με χαμηλότερο κόστος·
- Ταχεία μείωση του μεριδίου αγοράς της ΕΕ, των κρατών μελών ή του περιφερειακού μεριδίου αγοράς σε έναν συγκεκριμένο τομέα·
- Η μετακίνηση της παραγωγής ή παροχής υπηρεσιών (και ως εκ τούτου της απασχόλησης) σε χώρες εκτός της ΕΕ.

Απολύσεις που συνδέονται με τις οικονομικές κρίσεις νοούνται εκείνες που αφορούν:

- «εργαζομένους που απολύθηκαν λόγω πλεονασμού και αυτοαπασχολούμενους των οποίων η δραστηριότητα έχει παύσει ως αποτέλεσμα της συνέχισης της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης [...], ή λόγω μιας νέας παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης».

Το ΕΤΠ μπορεί να βοηθήσει αν οι απολύσεις που προκαλούνται από τους εν λόγω παράγοντες —ή από τον αντίκτυπο της οικονομικής κρίσης— έχουν πολύ αρνητικό αντίκτυπο στην τοπική, περιφερειακή ή εθνική οικονομία.

Η χρηματοδότηση από το ΕΤΠ μπορεί να χρησιμοποιείται για τη στήριξη ενεργητικών μέτρων για την αγορά εργασίας, όπως βοήθεια για την αναζήτηση εργασίας, επιδόματα κινητικότητας και κατάρτισης/εκπαίδευσης σε περιπτώσεις απρόβλεπτων απολύσεων (μεγάλης κλίμακας).

Το ΕΤΠ συστάθηκε το 2006 [ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1309/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17 Δεκεμβρίου 2013 συνέστησε το ΕΤΠ για την περίοδο 2014-2020 και κατήργησε τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1927/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου].

Από το 2007, το ΕΤΠ έχει συμβάλει με περισσότερα από 560 εκατομμύρια ευρώ σε περισσότερες από 140 περιπτώσεις αναδιάρθρωσης σε κράτη μέλη ώστε να υποστηρίξουν περισσότερους από 130 000 εργαζομένους που έχασαν τη δουλειά τους λόγω αναδιάρθρωσης που συνδέεται με τις αλλαγές στο παγκόσμιο εμπόριο και την παγκοσμιοποίηση, είτε ως αποτέλεσμα της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την εμπειρία των απολυμένων εργαζομένων που βρήκαν νέες θέσεις εργασίας και επιχειρηματικές ευκαιρίες με τη βοήθεια του ΕΤΠ διατίθενται στις ακόλουθες ιστοσελίδες:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=326>

Για την περίοδο 2014-2020, το μέγιστο ποσό που είναι διαθέσιμο για δράσεις του ΕΤΠ έχει μειωθεί από 500 εκατομμύρια ευρώ σε 150 εκατομμύρια ευρώ ανά έτος (το ποσό αυτό βασίζεται σε τιμές του 2011). Ο νέος κανονισμός του ΕΤΠ παρέχει υποστήριξη σε νέες ομάδες ατόμων. Μεταξύ των ομάδων που μπορούν σήμερα να ωφεληθούν από τη στήριξη του ΕΤΠ (σε περιφέρειες όπου το ποσοστό ανεργίας των νέων υπερβαίνει το 25 % κατά το 2012 και σε αριθμό ίσο με εκείνο των απολυμένων δικαιούχων στους οποίους παρέχεται η στήριξη) είναι νέοι κάτω των 25 ετών (30 αν ένα κράτος μέλος αποφασίσει να

αυξήσει το όριο ηλικίας) που δεν εργάζονται και δεν συμμετέχουν σε εκπαίδευση ή κατάρτιση (ονομάζονται ΕΑΕΚ — εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης). Το συγκεκριμένο μέρος του κανονισμού που επιτρέπει σε αυτούς τους νέους να είναι δικαιούχοι της στήριξης θα αρχίσει να ισχύει τον Δεκέμβριο του 2017. Ο ισχύων κανονισμός για το ΕΤΠ ανεβάζει επίσης τα ποσοστά κατά τα οποία συγχρηματοδοτούνται οι εξατομικευμένες ενέργειες υποστήριξης από 50 % σε 60 % του επιπέδου υποστήριξης της ΕΕ.

Σκοπός της παρούσας διαβούλευσης είναι να διασφαλιστεί ότι τόσο το ευρύ κοινό όσο και οι δικαιούχοι του ΕΤΠ καθώς και οι οργανώσεις που συμμετέχουν στον σχεδιασμό και την υλοποίηση του ΕΤΠ έχουν λόγο για τον μελλοντικό σχεδιασμό και την αξιολόγηση του πόσο χρήσιμη υπήρξε η χρηματοδότηση από το ΕΤΠ όσον αφορά τα ακόλουθα κριτήρια:

- Αποτελεσματικότητα: ο βαθμός στον οποίο οι συγχρηματοδοτούμενες δραστηριότητες του ΕΤΠ έχουν επιτύχει τον στόχο τους **για να μπορέσουν τα ενδιαφερόμενα άτομα να βρουν γρήγορα μια νέα θέση εργασίας** και, ανάλογα με την περίπτωση, το κατά πόσο υποστήριξαν τους νέους που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης να βρουν μια θέση εργασίας ή να επιστρέψουν στην εκπαίδευση ή την κατάρτιση.
- Βιωσιμότητα: ο βαθμός στον οποίο τα άτομα που βρίσκουν εργασία (ή μπαίνουν στην εκπαίδευση) μετά τη συμμετοχή τους σε ενέργειες που στηρίζονται από το ΕΤΠ **κατάφεραν να διατηρήσουν τη δουλειά αυτή** (ή να ολοκληρώσουν την εκπαίδευσή τους) για περίοδο 6 ή 12 μηνών μετά το τέλος της στήριξης από το ΕΤΠ.
- Αποδοτικότητα: **με βάση τα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί δικαιολογείται το κόστος της στήριξης που παρέχεται;**
- Συνοχή: η αξιολόγηση της συνοχής εξετάζει κατά πόσο η χρηματοδότηση από το ΕΤΠ στηρίζει και άλλες δραστηριότητες για να βοηθήσει απολυμένους εργαζομένους (ή ΕΑΕΚ) που χρηματοδοτούνται με εθνικούς πόρους ή άλλα ευρωπαϊκά ταμεία (π.χ. το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και αν χρηματοδοτούνται **παρεμφερείς ή συμπληρωματικές δραστηριότητες**. Για παράδειγμα, το ΕΤΠ μπορεί να χρηματοδοτεί μέτρα παρόμοια με αυτά που προβλέπονται για τους εργαζομένους που πλήττονται από απολύσεις σε εθνικό επίπεδο, ή μπορεί να συμπληρώσει ή να υποστηρίξει τα εν λόγω μέτρα (για παράδειγμα, προσφέροντας δραστηριότητες που είναι περισσότερο προσαρμοσμένες στις ανάγκες των ατόμων, όπως η εξατομικευμένη παροχή συμβουλών, η στήριξη από ομάδα ομοτίμων, η υποστήριξη της κινητικότητας κ.λπ.) ή να παρέχει τη δυνατότητα να προσφέρει διάφορα είδη κατάρτισης ή να παρέχει κατάρτιση σε μεγαλύτερες περιόδους απ' ό,τι θα ήταν δυνατόν με εθνικούς πόρους.
- Συνάφεια: αυτό το μέρος της αξιολόγησης θα εξετάσει κατά πόσον τα **κριτήρια για τη χρήση του ΕΤΠ** (π.χ. ο επιλέξιμος αριθμός των εργαζομένων που πρόκειται να απολυθούν σε μια περίπτωση σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο· τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία οι απολύσεις πρέπει να συνδέονται με την παγκοσμιοποίηση ή την οικονομική κρίση) παραμένουν συναφή και κατά πόσον ενδείκνυται να χρησιμοποιείται το ΕΤΠ για την παροχή στήριξης στους νέους εκτός εκπαίδευσης ή απασχόλησης με το ίδιο ταμείο (και αν θα πρέπει να συνεχιστεί αυτό).
- Ενωσιακή προστιθέμενη αξία: Η έννοια της ενωσιακής προστιθέμενης αξίας αφορά τον βαθμό στον οποίο συνέβαλε το ΕΤΠ ώστε να παρασχεθεί υποστήριξη σε επιπλέον απολυμένους εργαζομένους (αποτέλεσμα όγκου) ή ώστε να παρασχεθεί **πιο συναφής** υποστήριξη για την ατομική τους κατάσταση που διαφορετικά δεν θα είχε παρασχεθεί από εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές αρχές. Επίσης, αξιολογεί κατά πόσον έλαβαν στήριξη ομάδες ατόμων οι οποίες διαφορετικά δεν θα είχαν καθόλου πρόσβαση σε βοήθεια (αποτελέσματα πεδίου εφαρμογής)· κατά πόσον η υλοποίηση των μέτρων χρηματοδότησης του ΕΤΠ **οδήγησε σε διδάγματα** όσον αφορά την αποτελεσματική υλοποίηση δραστηριοτήτων υποστήριξης, οι οποίες έχουν χρησιμοποιηθεί έκτος και αλλού (αποτελέσματα ρόλου)· και κατά πόσον έχει αλλάξει ο τρόπος με τον οποίο χρησιμοποιούνται η ευρωπαϊκή ή εθνική χρηματοδότηση και τα είδη των υποστηριζόμενων δραστηριοτήτων ως αποτέλεσμα της χρήσης του ΕΤΠ (αποτελέσματα διαδικασίας).